

düzeltilmiş

Yazar Şebnemhoca2 222

Gönderim Tarihi: 03-Eyl-2021 11:26AM (UTC+0300)

Gönderim Numarası: 1640651261

Dosya adı: DE_S_ZL_E_ETK_EDEN_FAKT_RLER_N_LOJ_T_MODEL_LE_ARA_TIRILMASI.docx (60.47K)

Kelime sayısı: 4851

Karakter sayısı: 29821

TÜRKİYE’DE İŞSİZLİĞE ETKİ EDEN FAKTÖRLERİN LOJİT MODEL İLE ARAŞTIRILMASI

İşsizlik kavramı; tarih boyunca dünya ülkelerinin en çok mücadele ettiği problemlerden biri olarak karşımıza çıkmaktadır. Ülkelerin sosyal ve ekonomik boyutlarının birbirlerinden farklı olmasına karşın çeşitli müdahaleler ile çözüm bulmaya çalıştıkları ortak sorunları işsizliktir. İşsizlik, cari ücretler seviyesinde iş arayan bireylerin iş bulamaması yahut var olan işini çeşitli sebeplerden dolayı kaybetmiş bireylerin oluşturduğu sosyo – ekonomik bir durumdur.

Çalışma bireyin temel haklarından biri olarak düşünülmekte ve çalışma hakkı, birey için keşinin ve ailesinin geçim olanaklarını sağladığından dolayı yaşama hakkının da bir devamı niteliğindedir. Toplumda, bireyin çalışma istek ve yeteneği olup da işsiz kalması, yani çalışma imkanı bulamaması insan yaşamı üzerinde ekonomik, sosyal ve moral etkiler bırakan bir durumdur. Bu bağlamda işsizliğe etki eden faktörlerin bilinmesi daha fazla önem kazanmaktadır. İşsizlik makroekonomik koşullara bağlı olmakla beraber, bireysel özelliklere bağlı olarak da değişebilmektedir. Çalışmanın amacı işsizliğe etki eden bu faktörleri belirlemektir.

Çalışmada, 2015-2018 yıllarına ait TÜİK Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırma Anketi mikro veri setinden yararlanılmıştır. İşsizliğe etki eden etmenlerin araştırılmasında bağımlı değişken olan işsizlik 13 lerinin iki çıktılı nitel veri olması nedeniyle ikili lojit model kullanılarak çözümleme yapılmıştır. Lojit model, sınıflama ve atama işlemi yapmaya yardımcı olan bir regresyon yöntemidir. Normal dağılım, süreklilik gibi varsayımları yoktur. Bağımlı değişken üzerinde açıklayıcı değişkenlerin etkileri olasılık olarak elde edilir ve olasılık olarak risk faktörlerinin belirlenmesi sağlanır. Bu çalışmada işsizlik üzerinde etkili olduğu düşünülen sosyo demografik değişkenler ile en uygun model belirlenerek bireylere ve politika yapıcılara önerilerde bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: İşsizlik, Lojit Model, Nitel Veri, Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırma Anketi.

INVESTIGATION OF FACTORS AFFECTING UNEMPLOYMENT IN TURKEY BY LOGIT MODEL

The concept of unemployment; It has emerged as one of the problems that the countries of the world have struggled the most throughout history. Despite the fact that the social and economic dimensions of the countries are different from each other, the common problem that they try to find a solution with various interventions is unemployment. Unemployment is a socio-economic situation created by individuals who are looking for a job at the current wage level, unable to find a job or individuals who have lost their existing job for various reasons.

Work is considered as one of the fundamental rights of the individual and the right to work is also a continuation of the right to live, as it provides livelihood opportunities for the individual and his/her family. Being unemployed, that is, not having the opportunity to work, is a situation that has economic, social and moral effects on human life. In this context, knowing the factors affecting unemployment gains more importance. While employment depends on macroeconomic conditions, it can also vary depending on individual characteristics. The aim of the study is to determine these factors affecting unemployment.

In the study, the micro data set of the TurkStat Income and Living Conditions Research Questionnaire for the years 2015-2018 was used. Since the unemployment data, which is the dependent variable in the investigation of the factors affecting unemployment, is qualitative data with two outputs, the analysis was made using a binary logit model. Logit model is a regression method that helps in classification and assignment. It has no assumptions such as normal distribution or continuity. The effects of explanatory variables on the dependent variable are obtained as probability and the risk factors are determined as probability. In this study, socio-demographic variables that are thought to be effective on unemployment and the most appropriate model are determined and suggestions are made to individuals and policy makers.

Keywords: Unemployment, Logit Model, Qualitative Data, Income and Living Conditions Survey Questionnaire.

6 1. GİRİŞ

İşsizlik, 1929 dünya ekonomik bunalımı ile küresel bir sorun olarak ülkelerin gündemine girmiştir. Cumhuriyetin ilk yıllarından itibaren işsizlik ülkemizde de ekonomik bir sorun olarak kabul edilmiştir. Halkın temel ihtiyaçlarını karşılamak için kurulan fabrikalar ile işgücü ihtiyacını da artmış ve 1923 yılında %9.1 olan işsizlik oranı, 1929 bunalımının yaşandığı yıl %3.1'e kadar gerilemiştir. 1960'lı yıllara kadar Türkiye'de işsizlik oranında iniş çıkışlar olsa da genelde düşüş eğilimi gözlenmiştir. 1968 yılında ilk kez %5'in üzerine çıkan işsizlik oranı günümüze kadar sürekli artma eğilimine girmiştir (Biçerli, 2018).

İşsizlik, emek unsurunun tam kullanılmaması ve emek arzında fazlalık durumudur. Ekonomik olarak üretim kaybına neden olurken, kişinin de hem kendisine hem de topluma maliyeti olması bakımından önemli bir toplum sorunudur (Biçerli, 2018).

İşsizlik sorunu, öncelikli ve tahribatı en ağır etkilerini ekonomik olarak göstermekte ve bu ekonomik tahribatlar da önemli derecede sosyal ve psikolojik sorunlara neden olmaktadır. Yapılan araştırmalara göre işsizlikle; boşanmalar, alkol ve uyuşturucu kullanımı, suç işleme, intihar gibi sosyal rahatsızlıklar ve sağlık sorunları yaşanması arasında bir ilişki vardır (Murat ve Şahin, 2011: 35; Güney, 2009: 152).

Böylesine ciddi sonuçları olan işsizlik sorununu çoğunlukla makroekonomik değişkenlerle açıklanmaya çalışılmıştır. Çeşitli nedenlerle işsiz kalmış bireylerin, tekrar iş bulabilmesi yalnızca ülkenin veya bölgenin içinde bulunduğu konjonktür ile ilgili değildir. Bu aynı zamanda bireyin sahip olduğu özelliklerle de ilgilidir. Bu çalışmanın amacı da Türkiye'de işsizliğe etki eden bireysel faktörleri araştırmaktır. Bu faktörlerden bazıları bireyin kontrol edebileceği değiştirilebilir faktörlerdir. Bunların belirlenmesi bireylere ve politika yapıcılara önerilerde bulunmayı sağlayacaktır.

Bu konuda yapılmış bazı çalışmalar ve sonuçları şu şekildedir.

2006 yılı Hanehalkı İşgücü Anketi verilerinden yararlanarak Türkiye'de işsizliğin cinsiyet bakımından belirleyicilerini üç farklı işsizlik tanımı altında araştıran Taşcı ve Darıcı(2009), kadınların işsiz kalma olasılığını erkeklerle göre daha yüksek bulmuştur. Diğer bulgular, kentsel alanda yaşayanların daha az olasılıkla işsiz kalmakta olduğu şeklindedir. Herhangi bir okuldan mezun olmayanlara göre, eğitim düzeyindeki artış erkekler için işsiz kalma olasılığını azaltmakta, kadınlar için ise artırmaktadır. Hem erkekler hem de kadınlar için yaş ile işsiz kalma olasılığı arasında Ters U ilişkisi bulunmuştur. Ayrıca, hanehalkı reisi olmak ve evlilik işsiz kalma olasılığını azaltmaktadır.

Nedenleri ve sonuçları bakımından gençler arasında yaygınlaşan işsizliği araştıran Murat ve Şahin'in (2011) araştırmasına göre genç işsizliğini oluşturan makro nedenler arasında en fazla öne çıkanlar; toplam talepte meydana gelen daralmalar, ekonomik durgunluk ve krizler, genç nüfusun büyüklüğü, yaş ve cinsiyet özellikleri gibi demografik faktörler, uygulanan işgücü piyasası politikalarının yetersizlik göstermesi, uygulanan ücret politikalarının genç işçi alımında yarattığı dezavantajlı durumlar ve belki en önemlisi eğitim sistemlerinin genç istihdamı yaratmadaki başarısızlıklarıdır. Mikro nedenler arasında ise; gençlere özgü niteliklerin ve çalışma eğilimlerinin farklılıklar göstermesi ve uzun süre eğitimde kalma isteği, işverenlerin ilk kez piyasaya giriş yapıyor olan gençlere bakış açısı, gencin sahip olduğu etnik kökenin kişiyi bazı durumlarda dezavantajlı konuma getirmesi ve engellilik gibi sorunlardır.

İslamoğlu (2014), çalışmasında işsizliğin daha çok, iş alanlarının yetersiz olması, ücret düşüklüğü ve güvencesiz çalıştırmanın yaygın olması gibi talep yönlü nedenlerden kaynaklandığını belirlemiştir.

5 Çalışmalarının amacı Türkiye’de yapısal dönüşümün yaşandığı 1980’den beri işsizliğe 5)l açabilen faktörleri ve bunların işsizlik etkilerini incelemek olan Tarı ve Bakkal (2017), Türkiye’de artan işsizliğin en önemli sebebinin ekonomik krizler olduğunu belirtmişlerdir. Sırasıyla, asgari ücretler, sendikalaşma oranı ve verimlilik, işsizliğin artmasında etkili olan diğer faktörler olarak belirlenmiştir. Nüfus ve Gayrisafi Yurtiçi hâsılanın ise işsizlik azaltıcı herhangi bir etkisi bulunmamıştır.

Adıgüzel (2021), çalışmasında genç işsizliğin durumu incelemiş ve genç işsizliğe neden olan faktörleri analiz etmiştir. Çalışmanın sonucuna göre Türkiye’de işsizlik ve genç işsizliğe nedenleri aynıdır. Ekonomik büyüme genç işsizliği önlemede en önemli faktördür. Ekonometrik analizde TÜİK tarafından alt bölge olarak kategorize edilen 26 bölge baz alınmıştır. 2008 ile 2018 yılları arasındaki veriler kullanılarak yapılan panel veri analizi sonuçlarına göre ihracatın ve inşaat sektörü yatırımlarının genç işsizlik üzerinde bir etkisi yoktur, temel sebep yetersiz büyümedir. Sanayi üretiminin artması genç işsizliği azaltan sebeplerden biri iken, yükseköğrenim mezunu sayısının artması ise artıran bir sebeptir.

2. YÖNTEM

2 Bağımlı değişkenin nitel olduğu durumlar için genel olarak regresyon analizlerinde probit ve logit modelleri tercih edilmektedir. 2) modeller arasındaki temel fark hata teriminin dağılımıdır. Logit modelde hata teriminin logistik dağılıma sahip olduğu varsayılırken, probit modelinde normal dağılıma sahip olduğu varsayılmaktadır (Bknz., Amemiya, 1985, Greene, 1997 ve Wooldridge, 2005). Bu çalışmada lojit model tercih edilmiştir.

Lojit model,

$$\pi(x) = \frac{\exp(\beta_0 + \beta_1 X)}{1 + \exp(\beta_0 + \beta_1 X)} \quad (1)$$

3 şeklindedir. Burada $\pi(x) = E(Y/x)$ değeri şartlı ortalama olarak bilinir (Agresti, 1996: 103).

Şartlı ortalamanın, modelde yer alan parametrelerle $(\beta_0 + \beta_1)$ doğrusal hale dönüştürmek için, Logit transformasyona tabi tutulması gerekir.

$$3 \quad g(x) = \ln \left[\frac{\pi(x)}{1 - \pi(x)} \right] = \beta_0 + \beta_1 x \quad (2)$$

Transformasyon değişkeni $g(x)$, modeldeki parametrelerle doğrusaldır, sürekli ve $-\infty, +\infty$ aralığında değişen değerler alır. $\pi(x)$ arttıkça $g(x)$ ’te artar ve eğer $\pi(x) < 0,5$ ise $g(x)$ negatif, $\pi(x) > 0,5$ ise $g(x)$ pozitif değerler alır (Hosmer ve Lemeshow, 1989:307).

3. UYGULAMA ve BULGULAR

Çalışmada, 2015-2018 yıllarına ait TÜİK Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırma Anketi mikro veri setinden yararlanılmıştır. Veriler ayıklama süreci sonrası analize hazır hale getirilmiştir ve analizde SPSS (Statistical Package for Social Sciences) for Windows 21.0 istatistik paket programı kullanılmıştır. Kolmogorov-Smirnov testi ile verilerin normal dağılım göstermediği belirlenmiştir ($p < 0,05$). Bu sebeple analizlerde parametrik olmayan ki-kare bağımsızlık testi ile iki kategorili lojistik regresyon analizi kullanılmıştır. 2015-2016-2017 ve 2018 yıllarına ait veriler ayrı ayrı analiz edilmiştir. Her bir yıl için yıl sonu itibarıyla bireyin işsiz veya çalışıyor olma durumuna etki eden faktörler incelenmiştir.

2015 Yılına Ait Verilerin Analizi

14427 bireyin anket sonuçları analize tabi tutulmuş, ancak eksik veri olanların elenmesi sonucu 6500 veri ile analiz yapılmıştır.

Ki-kare testi ile bağımlı değişken ile bağımsız değişkenler arasındaki ilişkiler belirlenerek sonuçları Tablo 1'de gösterilmiştir. Bu sonuçlara göre, bağımlı değişken ile tüm bağımsız değişkenler arasındaki farklar istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p < 0,05$). Bu durumda tüm bağımsız değişkenlerin olası risk faktörleri olarak lojistik regresyon analizine alınması uygundur.

Tablo1. Bağımsız Değişkenler ile İşsizlik Durumu Değişkeninin Ki-Kare Testi Sonuçları

İfadeler	Pearson Ki-Kare	P
Medeni durum	133,399	0,000
Hane halkı tipi	89,750	0,000
Eğitim durumu	42,540	0,000
Sağlık durumu	41,990	0,000
Kronik hastalık varlığı	51,856	0,000
Yaş	264,388	0,000
Cinsiyet	336,394	0,000
Maddi yoksunluk	57,041	0,000
SGK kayıtlılık	22,930	0,000
İşsizlik yardımı alma durumu	82,362	0,000
İlk düzenli işte çalışmaya başlanılan yaş	53,443	0,000

Hosmer-Lemeshow testi ile elde edilen modelin veriye uyumunun iyi olup olduğu tespit edilmiştir ($\chi^2 = 7,808$; $p = 0,452 > 0,05$). Bu test, model tarafından tahmin edilen değerler ile gözlenen değerler arasında anlamlı bir farkın olup olmadığını göstermektedir. Bu test sonucunun anlamlı çıkmaması ($p > 0,05$), model-veri uyumunun yeterli düzeyde olduğunu gösterir (Toraman & Karaca, 2016).

Modelde yer alan bağımlı değişkenin bağımsız değişkenlerle açıklanma düzeyi Cox-Snell'e göre %5,2 ve Nagelkerke'ye göre ise, %14,5 olarak belirlenmiştir.

Tablo 2. Model Sınıflandırma Tablosu

Gözlenen		Tahmin edilen		
		İşsizlik durumu		Doğruluk yüzdesi
		İşsiz	İşsiz değil	
İşsizlik durumu	İşsiz	2	379	0,5
	İşsiz değil	1	6118	100,0
Genel yüzde				94,2

Analize devam edilebilmesi için hesaplanan doğru atama oranının %50'den büyük olması gerekmektedir (Kubar & Kırıl, 2019: 363). Lojistik regresyon analizi sonucu elde edilen Tablo 2'den doğru atama oranının %94,2 olduğu görülmektedir.

Tablo 3. Lojistik Regresyon Analizi Sonuçları

Değişkenler	β	SE (β)	Wald	sd	p	Exp (β)	%95 güven sınırları	
							Alt	Üst
MedeniDurum	,536	,182	8,658	1	,003	1,710	1,196	2,444
HanehalkıTipi			10,172	5	,070			
HanehalkıTipi(1)	-,667	,461	2,087	1	,149	,513	,208	1,268
HanehalkıTipi(2)	-,299	,646	,215	1	,643	,741	,209	2,628
HanehalkıTipi(3)	,148	,526	,080	1	,778	1,160	,414	3,250
HanehalkıTipi(4)	-,619	,451	1,886	1	,170	,538	,223	1,303
HanehalkıTipi(5)	-,669	,492	1,850	1	,174	,512	,195	1,343
EğitimDurumu			50,152	3	,000			
EğitimDurumu(1)	,265	,255	1,082	1	,298	1,304	,791	2,150
EğitimDurumu(2)	1,079	,272	15,780	1	,000	2,942	1,727	5,010
EğitimDurumu(3)	1,502	,318	22,254	1	,000	4,491	2,406	8,384
SağlıkDurumu			5,604	2	,061			
SağlıkDurumu(1)	-,341	,173	3,859	1	,049	,711	,506	,999
SağlıkDurumu(2)	-,563	,269	4,359	1	,037	,570	,336	,966
KronikHastalık	,002	,172	,000	1	,992	1,002	,714	1,404
Yaş			40,500	4	,000			
Yaş (1)	,295	,226	1,703	1	,192	1,343	,862	2,093
Yaş (2)	,875	,241	13,210	1	,000	2,400	1,497	3,847
Yaş (3)	1,202	,260	21,385	1	,000	3,327	1,999	5,538
Yaş (4)	2,086	,345	36,489	1	,000	8,054	4,093	15,849
Cinsiyet	1,476	,173	73,049	1	,000	4,374	3,118	6,136
MadîYoksunluk	,463	,132	12,255	1	,000	1,590	1,226	2,060
SGKKayıtlılık	,412	,123	11,256	1	,001	1,510	1,187	1,921
İşsizlikYardımları	-1,042	,283	13,573	1	,000	,353	,203	,614
ilkdüzenliişteçalışma yaşı			30,467	4	,000			
ilkdüzenliişteçalışma yaşı(1)	-,700	,129	29,477	1	,000	,496	,386	,639
ilkdüzenliişteçalışma yaşı(2)	-,180	,365	,242	1	,622	,835	,408	1,710
ilkdüzenliişteçalışma yaşı(3)	-,356	,744	,229	1	,632	,701	,163	3,011
ilkdüzenliişteçalışma yaşı(4)	17,063	7658,664	,000	1	,998	25735376,478	,000	.
Constant	5,178	1531,733	,000	1	,997	177,325		

Yapılan iki kategorili lojistik regresyon analizi sonuçları Tablo 3'te yer almaktadır. Burada sağlık durumu ve kronik hastalık değişkenlerinin işsizlik durumu üzerindeki etkisinin anlamlı olmadığı görülmektedir. SGK kayıtlılık ve ilk düzenli işte çalışma yaşı (26-35 arası olanlar) değişkenlerinin p değerleri 0,05'ten büyük olmakla birlikte bu değere çok yakındır (p=0,057).

Tablo 3'te Exp(β) sütunu her bir değişken için hesaplanan olasılık oranlarını göstermektedir. Eğer Exp(β) olasılık oranı 1'den büyükse bir sonucun meydana gelme olasılığı

artış yönünde, 1'den küçük ise sonucun meydana gelme olasılığı azalış yönünde yorumlanır. Buna göre Tablo 3'te anlamlı bulunan değişkenler için aşağıdaki yorumlar yapılabilir.

Medeni durum değişkeni bağımlı değişken işsizlik durumu üzerinde pozitif yönde anlamlı bir etkiye sahiptir ($\beta=1,710$, $p<0,05$). Yani evli olanların bekar olanlara göre işsiz olmama olasılığı 2,993 kat daha fazladır.

Eğitim durumu (2) ve Eğitim durumu (3) değişkenlerinin de iş durumu üzerinde pozitif anlamlı bir etkisi vardır. Ortaokul, Mesleki Ortaokul ve İlköğretim, Genel Lise, Meslek ve Teknik Lise mezunlarının Okur Yazar Olmayan bireylere göre işsiz olmama olasılığı 2,942 kat daha fazladır. Yüksek okul, Fakülte ve Benzeri eğitime sahip olanların Okur Yazar Olmayan bireylere göre işsiz olmama olasılığı ise 4,491 kat daha fazladır.

Sağlık durumu (1) ve Sağlık durumu (2) değişkenlerinin bağımlı değişken işsizlik durumu üzerinde negatif yönde anlamlı bir etkisi vardır. Sağlık durumu ne iyi ne kötü olanların sağlık durumu çok iyi ve iyi olanlara göre işsiz olmama olasılığı 0,711 kattır. Yani $1/0,711=1,41$ kat daha azdır. Sağlık durumu kötü ya da çok kötü olanların ise sağlık durumu çok iyi ve iyi olanlara göre işsiz olmama olasılığı 0,570 kattır. Yani, $1/0,570=1,75$ kat daha azdır.

Yaş değişkeninin bağımlı değişken üzerindeki etkisi anlamlı ve pozitifdir. 25-34 yaş aralığındaki bireylerin 16-19 yaş aralığındaki bireylere göre işsiz olmama olasılığı 2,4 kat daha fazladır. 35-54 yaş aralığındaki bireylerin 16-19 yaş aralığındaki bireylere göre işsiz olmama olasılığı 3,327 kat daha fazladır. 55 yaş üzerindeki bireylerin ise 16-19 yaş aralığındaki bireylere göre işsiz olmama olasılığı 8,054 kat daha fazladır.

Cinsiyet değişkeni de işsizlik durumu üzerinde pozitif yönde anlamlı bir etkiye sahiptir. Kadınların erkeklere göre işsiz olmama olasılığı 4,374 kat daha fazladır.

Maddi yoksunluk değişkeni de bağımlı değişken üzerinde pozitif anlamlı bir etkiye sahiptir. Maddi yoksunluğu var olanların (yeni giyisi alacak imkanı olmayanlar) olmayanlara göre işsiz olmama olasılığı 1,59 kat daha fazladır.

İşsizlik yardımı alanların almayanlara göre işsiz olma olasılığı $1/0,353=2,83$ kat daha azdır.

İlk düzenli işte çalışmaya başlama yaşı 16-25 arası olanların ilk düzenli işte çalışmaya başlama yaşı 15'ten küçük olanlara göre işsiz olmama olasılığı $1/0,496=2,02$ kat daha azdır.

2016 Yılı Verilerinin Analizi

28786 bireyin anket sonuçları analize tabi tutulmuş, ancak eksik veri olanların elenmesi sonucu 12955 veri ile analiz yapılmıştır.

2016, 2017 ve 2018 yılı anket verileri için de 2015 yılı verileri için yapılan testler yapılmış ve benzer sonuçlar elde edilmiştir. Tüm bağımsız değişkenlerin olası risk faktörleri olarak lojistik regresyon analizine alınması sonucu Tablo 4, Tablo 5 ve Tablo 6'daki sonuçlar elde edilmiştir.

Tablo 4. Lojistik Regresyon Analizi Sonuçları

Değişkenler	β	SE (β)	Wald	s.d	p	Exp (β)	%95 güven sınırları	
							Alt	Üst
MedeniDurum	1,042	,106	96,360	1	,000	2,835	2,303	3,491
HanehalkıTipi			8,288	5	,141			
HanehalkıTipi(1)	-,395	,233	2,862	1	,091	,674	,426	1,065
HanehalkıTipi(2)	-,347	,359	,932	1	,334	,707	,350	1,429
HanehalkıTipi(3)	-,233	,257	,816	1	,366	,793	,479	1,313
HanehalkıTipi(4)	-,322	,221	2,113	1	,146	,725	,470	1,119
HanehalkıTipi(5)	,133	,274	,234	1	,628	1,142	,667	1,955
EğitimDurumu			46,556	3	,000			
EğitimDurumu(1)	-,482	,240	4,023	1	,045	,618	,386	,989
EğitimDurumu(2)	-,277	,250	1,228	1	,268	,758	,464	1,238
EğitimDurumu(3)	,608	,285	4,561	1	,033	1,837	1,051	3,210
SağlıkDurumu			2,120	2	,346			
SağlıkDurumu(1)	-,118	,139	,715	1	,398	,889	,677	1,168
SağlıkDurumu(2)	-,325	,228	2,030	1	,154	,722	,462	1,130
KronikHastalık	,174	,138	1,576	1	,209	1,190	,907	1,560
Yaş			34,118	4	,000			
Yaş (1)	-,347	,165	4,438	1	,035	,707	,512	,976
Yaş (2)	,073	,156	,217	1	,641	1,075	,792	1,459
Yaş (3)	,176	,145	1,491	1	,222	1,193	,899	1,584
Yaş (4)	,677	,187	13,158	1	,000	1,968	1,365	2,836
Cinsiyet	,229	,089	6,532	1	,011	1,257	1,055	1,498
MadîYoksunluk	,778	,110	50,289	1	,000	2,177	1,756	2,700
SGKKayıtlılık	,326	,097	11,342	1	,001	1,385	1,146	1,675
İşsizlikYardımları	-,1232	,192	41,008	1	,000	,292	,200	,425
ilkdüzenliişteçalışma yaşı			27,219	4	,000			
ilkdüzenliişteçalışma yaşı(1)	-,396	,098	16,305	1	,000	,673	,555	,816
ilkdüzenliişteçalışma yaşı(2)	,357	,269	1,771	1	,183	1,430	,845	2,420
ilkdüzenliişteçalışma yaşı(3)	1,400	,718	3,799	1	,051	4,055	,992	16,569
ilkdüzenliişteçalışma yaşı(4)	17,874	4992,528	,000	1	,997	57901162,086	,000	.
Constant	5,539	998,506	,000	1	,996	254,299		

Medeni durum değişkeni bağımlı değişken işsizlik durumu üzerinde pozitif yönde anlamlı bir etkiye sahiptir ($\beta=1,042$, $p<0,05$). Yani evli olanların bekar olanlara göre işsiz olmama olasılığı 2,835 kat daha fazladır.

Eğitim durumu (1) değişkeninin negatif ve Eğitim durumu (3) değişkeninin ise iş durumu üzerinde pozitif anlamlı bir etkisi vardır. Okur Yazar Olup Bir Okul Bitirmeyen+İlkokul mezunlarının Okur Yazar Olmayan bireylere göre işsiz olmama olasılığı 0,618 kattır, yani 1,62 kat daha azdır. Yüksek okul, Fakülte ve Benzeri eğitime sahip olanların Okur Yazar Olmayan bireylere göre işsiz olmama olasılığı ise 1,837 kat daha fazladır.

Yaş (1) değişkeninin bağımlı değişken üzerindeki etkisi negatif, yaş (3) değişkeninin ise pozitif anlamlıdır. 20-24 yaş aralığındaki bireylerin 16-19 yaş aralığındaki bireylere göre işsiz olmama olasılığı 1,41 kat daha azdır. 55 yaş üzerindeki bireylerin ise 16-19 yaş aralığındaki bireylere göre işsiz olmama olasılığı 1,968 kat daha fazladır.

Cinsiyet değişkeni de işsizlik durumu üzerinde pozitif yönde anlamlı bir etkiye sahiptir. Kadınların erkeklere göre işsiz olmama olasılığı 1,257 kat daha fazladır.

Maddi yoksunluk değişkeni de bağımlı değişken üzerinde pozitif anlamlı bir etkiye sahiptir. Maddi yoksunluğu var olanların (yeni giyisi alacak imkanı olmayanlar) olmayanlara göre işsiz olmama olasılığı 2,177 kat daha fazladır.

İşsizlik yardımı alanların yılsonu itibariyle almayanlara göre işsiz olmama olasılığı 3,42 kat daha azdır.

İlk düzenli işte çalışmaya başlama yaşı 16-25 arası olanların ilk düzenli işte çalışmaya başlama yaşı 15'ten küçük olanlara göre işsiz olmama olasılığı yaklaşık 1,5 kat daha azdır. İlk düzenli işte çalışmaya başlama yaşı (3) değişkeni $p=0,51$ 'dir. Eğer bağımlı değişken üzerindeki etki anlamlı kabul edilirse, İlk düzenli işte çalışmaya başlama yaşı 36-45 yaş arası olanların ilk düzenli işte çalışmaya başlama yaşı 15'ten küçük olanlara göre işsiz olmama olasılığı 4,055 kat daha fazladır denebilir.

2017 Yılı Verilerinin Analizi

44054 bireyin anket sonuçları anal¹⁸ tabi tutulmuş, ancak eksik veri olanların elenmesi sonucu 19462 veri ile analiz yapılmıştır. Lojistik regresyon analizine ait sonuçlar Tablo 5'te gösterilmiştir.

Tablo 5. Lojistik Regresyon Analizi Sonuçları

Değişkenler	β	SE (β)	Wald	s.d	p	Exp (β)	%95 güven sınırları	
							Alt	Üst
MedeniDurum	1,024	,082	157,095	1	,000	2,783	2,372	3,266
HanehalkıTipi			26,492	5	,000			
HanehalkıTipi(1)	-,871	,214	16,617	1	,000	,419	,275	,636
HanehalkıTipi(2)	-,175	,332	,278	1	,598	,839	,438	1,609
HanehalkıTipi(3)	-,628	,226	7,732	1	,005	,534	,343	,831
HanehalkıTipi(4)	-,729	,206	12,524	1	,000	,482	,322	,722
HanehalkıTipi(5)	-,338	,243	1,943	1	,163	,713	,443	1,147
EğitimDurumu			49,583	3	,000			
EğitimDurumu(1)	-,872	,233	14,018	1	,000	,418	,265	,660
EğitimDurumu(2)	-,669	,239	7,839	1	,005	,512	,321	,818
EğitimDurumu(3)	-,128	,257	,249	1	,618	,880	,532	1,455
SağlıkDurumu			4,263	2	,119			
SağlıkDurumu(1)	-,231	,112	4,259	1	,039	,794	,637	,988
SağlıkDurumu(2)	-,177	,203	,763	1	,382	,838	,563	1,247
KronikHastalık	,281	,111	6,443	1	,011	1,325	1,066	1,646
Yaş			39,293	4	,000			
Yaş (1)	-,058	,132	,191	1	,662	,944	,729	1,222
Yaş (2)	,062	,119	,270	1	,603	1,064	,843	1,343
Yaş (3)	,290	,110	6,894	1	,009	1,337	1,076	1,660
Yaş (4)	,696	,143	23,670	1	,000	2,007	1,516	2,657
Cinsiyet	,228	,069	10,857	1	,001	1,256	1,097	1,439
MadîYoksunluk	,777	,090	73,661	1	,000	2,174	1,821	2,596
SGKKayıtlılık	,299	,075	15,994	1	,000	1,349	1,165	1,562
İşsizlikYardımları	-1,492	,125	143,564	1	,000	,225	,176	,287
ilkdüzenliişteçalışma yaşı			22,592	4	,000			
ilkdüzenliişteçalışma yaşı(1)	-,205	,075	7,383	1	,007	,815	,703	,945
ilkdüzenliişteçalışma yaşı(2)	,439	,205	4,604	1	,032	1,551	1,039	2,317
ilkdüzenliişteçalışma yaşı(3)	1,113	,511	4,748	1	,029	3,042	1,118	8,276
ilkdüzenliişteçalışma yaşı(4)	,634	,733	,747	1	,387	1,885	,448	7,935
Constant	2,239	,346	41,802	1	,000	9,388		

Medeni durum değişkeni bağımlı değişken işsizlik durumu üzerinde pozitif yönde anlamlı bir etkiye sahiptir ($\beta=1,024$, $p<0,05$). Yani evli olanların bekar olanlara göre işsiz olmama olasılığı 2,783 kat daha fazladır.

Hanehalkı tipi 1 (En az Bir Çekirdek Aile ve Diğer Kişilerden Oluşan Hanehalkı), Hanehalkı tipi 3 (Çekirdek Aile Bulunmayan Birden Fazla Kişiden Oluşan Hanehalkı) ve Hanehalkı tipi 4 (Diğer(Hanehalkı Tipi Tespit Edilemeyenler)) de işsizlik durumu üzerindeki etkisi anlamlıdır ve negatif yönde etkilidir. Yani, En Az Bir Çekirdek Aile ve Diğer Kişilerden Oluşan Hanehalkı tipine sahip bireylerin işsiz olmama olasılığı Tek Kişilik

Hanehalkı tipine sahip olanlara göre 2,39 kat daha az, Çekirdek Aile Bulunmayan Birden Fazla Kişiden Oluşan Hanehalkı tipine sahip olan bireylerin Tek Kişilik Hanehalkı tipine sahip olan bireylere göre işsiz olmama olasılığı 1,87 kat daha az ve Hanehalkı Tipi Tespit Edilemeyenler diğer bireylerin Tek Kişilik Hanehalkı tipine sahip olan bireylere göre işsiz olmama olasılığı 2,07 kat daha azdır.

Eğitim durumu (1) ve Eğitim durumu (2) değişkeninin iş durumu üzerinde negatif anlamlı bir etkisi vardır. Okur Yazar Olup Bir Okul Bitirmeyen+İlkokul mezunlarının Okur Yazar Olmayan bireylere göre işsiz olmama olasılığı 2,39 kat daha azdır. Ortaokul, Mesleki Ortaokul ve İlköğretim, Genel Lise, Meslek ve Teknik Lise eğitime sahip olanların Okur Yazar Olmayan bireylere göre işsiz olmama olasılığı ise 1,95 kat daha azdır.

Yaş (3) ve yaş (4) değişkeninin bağımlı değişken üzerindeki etkisi pozitif anlamlıdır. 25-34 yaş aralığındaki bireylerin 16-19 yaş aralığındaki bireylere göre işsiz olmama olasılığı 1,337 kat, 35-54 yaş üzerindeki bireylerin ise 16-19 yaş aralığındaki bireylere göre işsiz olmama olasılığı 2,007 kat daha fazladır.

Cinsiyet değişkeni de işsizlik durumu üzerinde pozitif yönde anlamlı bir etkiye sahiptir. Kadınların erkeklerle göre işsiz olmama olasılığı 1,256 kat daha fazladır.

Maddi yoksunluk değişkeni de bağımlı değişken üzerinde pozitif anlam bir etkiye sahiptir. Maddi yoksunluğu var olanların (yeni giyisi alacak imkanı olmayanlar) olmayanlara göre işsiz olmama olasılığı 2,174 kat daha fazladır.

SGK'ya kayıtlı olanların olmayanlara göre işsiz olmama olasılığı 1,349 kat daha fazladır.

İşsizlik yardımı alanların almayanlara göre işsiz olma olasılığı 4,44 kat daha azdır.

İlk düzenli işte çalışmaya başlama yaşı (1) değişkeninin bağımlı değişken üzerindeki etkisi negatif, İlk düzenli işte çalışmaya başlama yaşı (2) ve İlk düzenli işte çalışmaya başlama yaşı (3) değişkeninin ise pozitifdir. Yani 16-25 arası olanların ilk düzenli işte çalışmaya başlama yaşı 15'ten küçük olanlara göre işsiz olmama olasılığı yaklaşık 1,23 kat daha azdır. İlk düzenli işte çalışmaya başlama yaşı 26-35 yaş arasında olanların ilk düzenli işte çalışmaya başlama yaşı 15'ten küçük olanlara göre işsiz olmama olasılığı 1,551 kat daha fazla, İlk düzenli işte çalışmaya başlama yaşı 36-45 arası olanların ise 3,042 daha fazladır.

2018 Yılı Verilerinin Analizi

44619 bireyin anket sonuçları anal tabi tutulmuş, ancak eksik veri olanların elenmesi sonucu 19986 veri ile analiz yapılmıştır. Lojistik regresyon analizine ait sonuçlar Tablo 5'te gösterilmiştir.

Tablo 6. Lojistik Regresyon Analizi Sonuçları

Değişkenler	β	SE (β)	Wald	s.d	p	Exp (β)	%95 güven sınırları	
							Alt	Üst
MedeniDurum	1,006	,084	143,431	1	,000	2,735	2,320	3,225
HanehalkıTipi			24,163	5	,000			
HanehalkıTipi(1)	-,713	,196	13,285	1	,000	,490	,334	,719
HanehalkıTipi(2)	-,293	,314	,871	1	,351	,746	,403	1,380
HanehalkıTipi(3)	-,226	,214	1,111	1	,292	,798	,524	1,214
HanehalkıTipi(4)	-,525	,186	8,003	1	,005	,591	,411	,851
HanehalkıTipi(5)	-,255	,218	1,359	1	,244	,775	,505	1,189
EğitimDurumu			40,330	3	,000			
EğitimDurumu(1)	-,570	,221	6,678	1	,010	,565	,367	,871
EğitimDurumu(2)	-,326	,227	2,050	1	,152	,722	,462	1,128
EğitimDurumu(3)	,171	,246	,485	1	,486	1,187	,733	1,923
SağlıkDurumu			,385	2	,825			
SağlıkDurumu(1)	-,066	,118	,318	1	,573	,936	,743	1,179
SağlıkDurumu(2)	-,094	,201	,217	1	,641	,911	,614	1,350
KronikHastalık	,300	,118	6,523	1	,011	1,350	1,072	1,700
Yaş			34,683	4	,000			
Yaş (1)	,101	,134	,575	1	,448	1,107	,852	1,438
Yaş (2)	,265	,118	5,042	1	,025	1,304	1,034	1,644
Yaş (3)	,424	,109	15,057	1	,000	1,527	1,233	1,892
Yaş (4)	,743	,143	27,050	1	,000	2,101	1,588	2,780
Cinsiyet	,329	,071	21,471	1	,000	1,389	1,209	1,597
MadîiYoksunluk	,806	,099	66,106	1	,000	2,240	1,844	2,720
SGKKayıtlılık	,224	,078	8,348	1	,004	1,251	1,075	1,457
İşsizlikYardımları	-1,466	,131	125,337	1	,000	,231	,179	,298
ilkdüzenliişteçalışma yaşı			14,051	4	,007			
ilkdüzenliişteçalışma yaşı(1)	-,045	,077	,343	1	,558	,956	,822	1,112
ilkdüzenliişteçalışma yaşı(2)	,453	,199	5,207	1	,022	1,574	1,066	2,323
ilkdüzenliişteçalışma yaşı(3)	1,237	,510	5,872	1	,015	3,445	1,267	9,369
ilkdüzenliişteçalışma yaşı(4)	1,235	1,011	1,491	1	,222	3,438	,474	24,946
Constant	2,262	,388	33,920	1	,000	9,599		

Medeni durum değişkeni bağımlı değişken işsizlik durumu üzerinde pozitif yönde anlamlı bir etkiye sahiptir ($\beta=1,006$, $p<0,05$). Yani evli olanların bekar olanlara göre işsiz olmama olasılığı 2,735 kat daha fazladır.

Hane halkı tipi 1 (En az Bir Çekirdek Aile ve Diğer Kişilerden Oluşan Hanehalkı) ve Hane halkı tipi 4 (Diğer(Hanehalkı Tipi Tespit Edilemeyen) 16 değişkenlerinin işsizlik durumu üzerindeki etkisi anlamlıdır ve negatif yönde etkilidir. Yani, En Az Bir Çekirdek Aile ve Diğer Kişilerden Oluşan Hanehalkı tipine sahip bireylerin işsiz olmama olasılığı Tek Kişilik Hanehalkı tipine sahip olanlara göre 2,04 kat daha az ve Hanehalkı Tipi Tespit Edilemeyen

diğer bireylerin Tek Kişilik Hanehalkı tipine sahip olan bireylere göre işsiz olmama olasılığı 1,69 kat daha azdır.

Eğitim durumu (1) değişkeninin iş durumu üzerinde negatif anlamlı bir etkisi vardır. Okur Yazar Olup Bir Okul Bitirmeyen+İlkokul mezunlarının Okur Yazar Olmayan bireylere göre işsiz olmama olasılığı 1,77 kat daha azdır.

Yaş (2), yaş (3) ve yaş (4) değişkeninin bağımlı değişken üzerindeki etkisi pozitif anlamlıdır. 20-24 yaş aralığındaki bireylerin 16-19 yaş aralığındaki bireylere göre işsiz olmama olasılığı 1,304 kat, 25-34 yaş aralığındaki bireylerin 16-19 yaş aralığındaki bireylere göre işsiz olmama olasılığı 1,527 kat ve 35-54 yaş aralığındaki bireylerin ise 2,101 kat daha fazladır.

Cinsiyet değişkeni de işsizlik durumu üzerinde pozitif yönde anlamlı bir etkiye sahiptir. Kadınların erkeklere göre işsiz olmama olasılığı 1,389 kat daha fazladır.

Maddi yoksunluk değişkeni de bağımlı değişken üzerinde pozitif anlam⁷ bir etkiye sahiptir. Maddi yoksunluğu var olanların (yeni giyisi alacak imkanı olmayanlar) olmayanlara göre işsiz olmama olasılığı 2,240 kat daha fazladır.

SGK'ya kayıtlı olanların olmayanlara göre işsiz olmama olasılığı 1,251 kat daha fazladır.

İşsizlik yardımı alanların almayanlara göre işsiz olmama olasılığı 4,33 kat daha azdır.

İlk düzenli işte çalışmaya başlama yaşı (2) ve İlk düzenli işte çalışmaya başlama yaşı (3) değişkeninin bağımlı değişken üzerindeki etkisi anlamlı ve pozitifdir. İlk düzenli işte çalışmaya başlama yaşı 26-35 yaş arasında olanların ilk düzenli işte çalışmaya başlama yaşı 15'ten küçük olanlara göre işsiz olmama olasılığı 1,574 kat daha fazla, İlk düzenli işte çalışmaya başlama yaşı 36-45 arası olanların ise 3,445 kat daha fazladır.

4. SONUÇ ve ÖNERİLER

2015-2018 yıllarına ait TÜİK Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırma Anketi mikro veri setinden yararlanılmıştır. Veriler analiz sürecine hazır hale getirilerek analiz edilmiş ve Türkiye'de işsizliğe etki eden bireysel faktörler 2015-2016-2017 ve 2018 yılları için yıllık bazda ayrı ayrı belirlenmiştir. Yani, her yılın sonunda işsiz ve işsiz olmama durumu bağımlı değişken olarak belirlenmiş ve bu bağımlı değişkene etki eden açıklayıcı değişkenler belirlenmiştir. Dört yılın sonuçları ortak olarak değerlendirilmek istenirse;

Tüm yıllarda işsizlik durumunu etkileyen ortak değişkenler medeni durum, eğitim durumu, cinsiyet, yaş, maddi yoksunluk, işsizlik yardımı alma ve ilk düzenli işte çalışmaya başlama yaşı değişkenleridir.

Her dört yıl için evli olanların bekar olanlara göre işsiz olmama olasılığı daha fazladır.

Eğitim seviyesi yükseldikçe işsiz olmama olasılığı 2015 yılında artmakta iken, sonraki yıllarda durum tersine dönmüş eğitim seviyesi yüksek olanların düşük olanlara göre işsiz olmama olasılığı azalmıştır.

Yaşın ilerlemesi ile işsiz olmama olasılığı artmaktadır. Bu da yüksek oranda olduğu bilinen genç işsizliği göstermektedir.

Yine tüm yıllarda kadınların erkeklere göre işsiz olmama olasılığı daha fazladır.

Maddi yoksunluk değişkeni de bağımlı değişken üzerinde pozitif anlamlı bir etkiye sahiptir. Maddi yoksunluğu var olanların (yeni giyisi alacak imkanı olmayanlar) olmayanlara göre işsiz olmama olasılığı her yıl için daha fazladır.

İşsizlik yardımı alanların almayanlara göre işsiz olmama olasılığı daha azdır.

İlk düzenli işte çalışmaya başlama yaşı düştükçe işsiz olmama olasılığı da düşmektedir. Erken işe başlamanın meslek edinme üzerinde olumlu etki olduğu söylenebilir.

Bunlara karşın sağlık durumu değişkeni sadece 2015 yılı için anlamlı bulunmuştur. Hane halkı tipi ve SGK'ya kayıtlılık durumu 2017 ve 2018 yıllarında anlamlı bulunmuştur.

Kronik hastalık varlığı ise tüm yıllarda işsizlik durumu üzerinde anlamlı bir etkiye sahip değildir.

Bu faktörlerden bazıları bireyin kontrol edebileceği değiştirilebilir faktörlerdir. Bunlar dikkate alınarak işsizlik durumu bireyin kendisi tarafından değiştirilebilir.

KAYNAKÇA

Adıgüzel, M., (2021), Türkiye’de Genç İşsizliği Etkileyen Faktörler. *Econharan*, 5(8), 100-129.

Agresti, A., (1996), *An Introduction to Categorical Data Analysis*, John Wiley and Sons. Inc.

Amemiya, T., (1985), *Advanced Econometric*, Cambridge-UK: Harvard University Press.

Biçerli, M.K., (2018), *Çalışma Ekonomisi*, Beta Yayıncılık, 10. Baskı.

Güney, A., (2009), “İşsizlik, Nedenleri, Sonuçları ve Mücadele Yöntemleri”, *Kamu-İş Dergisi*, Cilt:10, Sayı: 4, s. 135-160.

Greene, W.H., (1997), *Econometric Analysis*, Prentice Hall International Inc., 3. Baskı.

Hosmer, D. W. & Lemeshow, S. (1980), *Goodness of Fit Tests for the Multiple Logistic Regression Model*, *Communications in Statistics*, Seri A 9. 1043-1069.

İslamoğlu, E. (2014). Sakarya’da İşsizliğin Nedenleri ve Sonuçları Üzerine Bir Araştırma. *Siyaset, Ekonomi ve Yönetim Araştırmaları Dergisi*, 2(3), 123-137.

Kubar, Y. & G. Kırıl (2019), Lise Öğrencilerinin Şiddet Algısı Üzerine Bir Araştırma: Elâzığ Merkez İlçe Örneği, *ÇÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 28(2), 354-374.

Murat, S. & Şahin L. (2011), “Nedenleri ve Sonuçları Bakımından Gençler Arasında Yaygınlaşan İşsizlik”, *Sosyoloji Konferansları Dergisi*, Prof. Dr. Mustafa Erkal'a Armağan Özel Sayı: 2, Sayı: 44.

Tarı, R. & Bakkal, H. (2017). Türkiye’de işsizliğin belirleyicileri, *Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (33), 1-18.

Taşçi, H. M., & Darici, B. (2009). Türkiye’de İşsizliğin Mikro Veri İle Farklı Tanımlar Altında, Cinsiyet Ayırımına Göre Analizi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(28), 139-159.

Toraman, C. & C. Karaca (2016), “Kimya Endüstrisinde Faaliyet Gösteren Firmalar Üzerinde Mali Başarısızlık Tahmini: Borsa İstanbul’da Bir Uygulama”, *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, 111-127.

Wooldridge, J., (2004), *Introductory Econometrics*, South-Western Publication.

düzeltilmiş

ORJİNALLİK RAPORU

%19	%18	%8	%5
BENZERLİK ENDEKSİ	İNTERNET KAYNAKLARI	YAYINLAR	ÖĞRENCİ ÖDEVLERİ

BİRİNCİL KAYNAKLAR

1	dergipark.org.tr	İnternet Kaynağı	%4
2	dergipark.ulakbim.gov.tr	İnternet Kaynağı	%2
3	paperity.org	İnternet Kaynağı	%2
4	www.sosyalpolitikalar.com	İnternet Kaynağı	%1
5	docplayer.biz.tr	İnternet Kaynağı	%1
6	Submitted to Hacettepe University	Öğrenci Ödevi	%1
7	SELİM, Sibel, ÇELİK, Orkun and YAZICIOĞLU, Uzman Hakan. "TÜRKİYE'DE İŞSİZLİĞİN SOSYO-EKONOMİK BELİRLEYİCİLERİ: PANEL VERİ ANALİZİ", Bülent Ecevit Üniversitesi, 2014.	Yayın	%1
8	openaccess.hacettepe.edu.tr:8080	İnternet Kaynağı	

% 1

% 1

% 1

% 1

% 1

% 1

<% 1

<% 1

<% 1

<% 1

9 www.journals.istanbul.edu.tr
İnternet Kaynağı

10 www.karsmanset.com
İnternet Kaynağı

11 www.siyasetekonomiyonetim.org
İnternet Kaynağı

12 Submitted to Selçuk Üniversitesi
Öğrenci Ödevi

13 acikerisim.akdeniz.edu.tr:8080
İnternet Kaynağı

14 www.acarindex.com
İnternet Kaynağı

15 statik.iskur.gov.tr
İnternet Kaynağı

16 www.paraanaliz.com
İnternet Kaynağı

17 KALYONCUOĞLU, Selma and FAİZ, Emel.
"Müşterilerin Sadakat Geliştirme Eğilimlerini
Etkileyen Faktörlerin Belirlenmesi: Akıllı
Telefon Kullanıcıları Üzerinde Bir Araştırma",
Gazi Üniversitesi, 2017.
Yayın

alanyadergi.akdeniz.edu.tr

18

İnternet Kaynağı

<% 1

19

Submitted to Bülent Ecevit Üniversitesi

Öğrenci Ödevi

<% 1

20

www.scribd.com

İnternet Kaynağı

<% 1

21

RIZA KALFA, Veli, ÇAKIR, Engin and AKAR, Gülşah Sezen. "Üniversite Öğrencilerinin Finansal Risk Algılarında Etkisi Olan ", Melih Topaloğlu, 2015.

Yayın

<% 1

22

calismatoplum.org

İnternet Kaynağı

<% 1

23

repositorio.ulasamericas.edu.pe

İnternet Kaynağı

<% 1

24

tez.sdu.edu.tr

İnternet Kaynağı

<% 1

Alıntıları çıkart

Kapat

Eşleştirmeleri çıkar

< 10 words

Bibliyografyayı Çıkart

üzerinde